Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Rijselseweg 59
(Ieper, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2019I131
September – Oktober 2019

NOTA
VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM (FASE 1)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET
PROEFSLEUVENONDERZOEK

Voorafgaand:

Bekrachtigde archeologienota in uitgesteld traject (ID 10307)

- Verslag van resultaten bureauonderzoek
  (Fase 0) 2019B25
- Programma van maatregelen
  (Fase 0) 2019B25

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Jeroen Vanhercke, Iris Vanhecke

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert BVBA OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2019
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Resultaten proefsleuvenonderzoek 7

1.1 Projectomschrijving 7

1.1.1 Administratieve gegevens 7
1.1.2 Onderzoeksopdracht 9

1.1.2.1 Onderzoekskader 9
1.1.2.2 Doelstelling 10
1.1.2.3 Onderzoeksvragen 11
1.1.2.4 Randvoorwaarden 12

1.1.3 Onderzoeksstrategie en methode 14

1.1.3.1 Methode 14
1.1.3.2 Onderzoeksstrategie 15
1.1.3.3 Inbreng specialisten 19
1.1.3.4 Algemene wetenschappelijke advisering 19

1.2 Assessmentrapport 19

1.2.1 Landschappelijke ligging. 19

1.2.1.1 Beschrijving van de site aan het huidige oppervlak 19
1.2.1.2 Aardkundige opbouw 21

1.2.2 Bespreking en assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren 24
1.2.3 Assessment van de vondsten 28
1.2.4 Assessment van de stalen 28
1.2.5 Assessment van conservatiebehandelingen 28
1.2.6 Assessment van het onderzocht gebied 28

1.2.6.1 Archeologisch ensemble 28
1.2.6.2 Landschappelijk kader na confrontatie met de eerdere bevindingen 29
1.2.6.3 Historisch en archeologisch kader na confrontatie met eerdere bevindingen. 29

1.2.7 Potentieel op kennisvermeerdering 29

1.2.7.1 Aard van de potentiële kennis 29
1.2.7.2 Waardering van de potentiële kennis 29

1.3 Advies voor vervolgonderzoek 29
1.4 Beantwoording van de onderzoeksvragen 29
1.5 Samenvatting 33

2 Bibliografie 35
3 Bijlagen 36

3.1 Lijst met gebruikte afkortingen 36
3.2 Dagrapporten 37
3.3 Sporenlijst 38
3.4 Vondsten- en monsterlijst 38
3.5 Fotolijst 39

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers. 8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).8
Figuur 3: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt). 10
Figuur 4: Leidingplan ter hoogte van het projectgebied (Bron: KLIP). 12
Figuur 5: Zicht op de noordelijke helft van het projectgebied bij aanvang proefsleuvenonderzoek. 13
Figuur 6: Noordelijke helft van het terrein bij aanvang proefsleuvenonderzoek. 13
Figuur 7: Voorstel proefsleuven uit programma van maatregelen (projectcode: 2019B25) weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....16
Figuur 8: Projectgebied met aanduiding van de proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt). 16
Figuur 9: Sleuvenplan weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt). 17
Figuur 10: Zuidelijke helft van het projectgebied na aanleg proefsleuven en voor aanleg kijkvensters. 17
Figuur 11: Beeld de noordelijke helft van het terrein. Linksboven een recente waterput, centraal een stenen beerput en verder enkele grote plassen. 18
Figuur 12: Stockage afbraakpuin. 18
Figuur 13: Puttenplan met aanduiding van de vlakhoogtes (rood) en maaiveldhoogtes (groen) (Bron: Geopunt). 20
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het DHMV (Bron: Geopunt). 20
Figuur 15: Projectgebied met sleuvenplan en profielen weergegeven op de bodemkaart (Bron: Geopunt). 21
Figuur 16: Profiel 1.
Figuur 17: Profiel 1 met aanduiding horizonten. 22
Figuur 18: Profiel 2.
Figuur 19: Profiel 2 met aanduiding horizonten. 23
Figuur 20: Puttenplan met sporen weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt). 24
Figuur 21: Spoor 5 in vlak, met coupe, centraal op beeld. 25
Figuur 22: Foto van het vlak in proefsleuf 1.....26
Figuur 23: Foto van het vlak in proefsleuf 4, met vooral verstoring. 26

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de loopgravenkaart, maart 1918 (Bron: Memory Maps – 20-28NW-6-200318-S-Railways. 27
Figuur 25: Thematische kaart weergegeven op de loopgravenkaart, maart 1918 (Bron: Memory Maps – 20-28NW-6-200318-S-Railways. 27
Figuur 26: VNR 1. 28

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: Proefsleuvenonderzoek. 7
Tabel 2: Overzicht oppervlaktes proefsleuven. 15
Tabel 3: Beschrijving Profiel 1. 22
Tabel 4: Beschrijving Profiel 2. 23

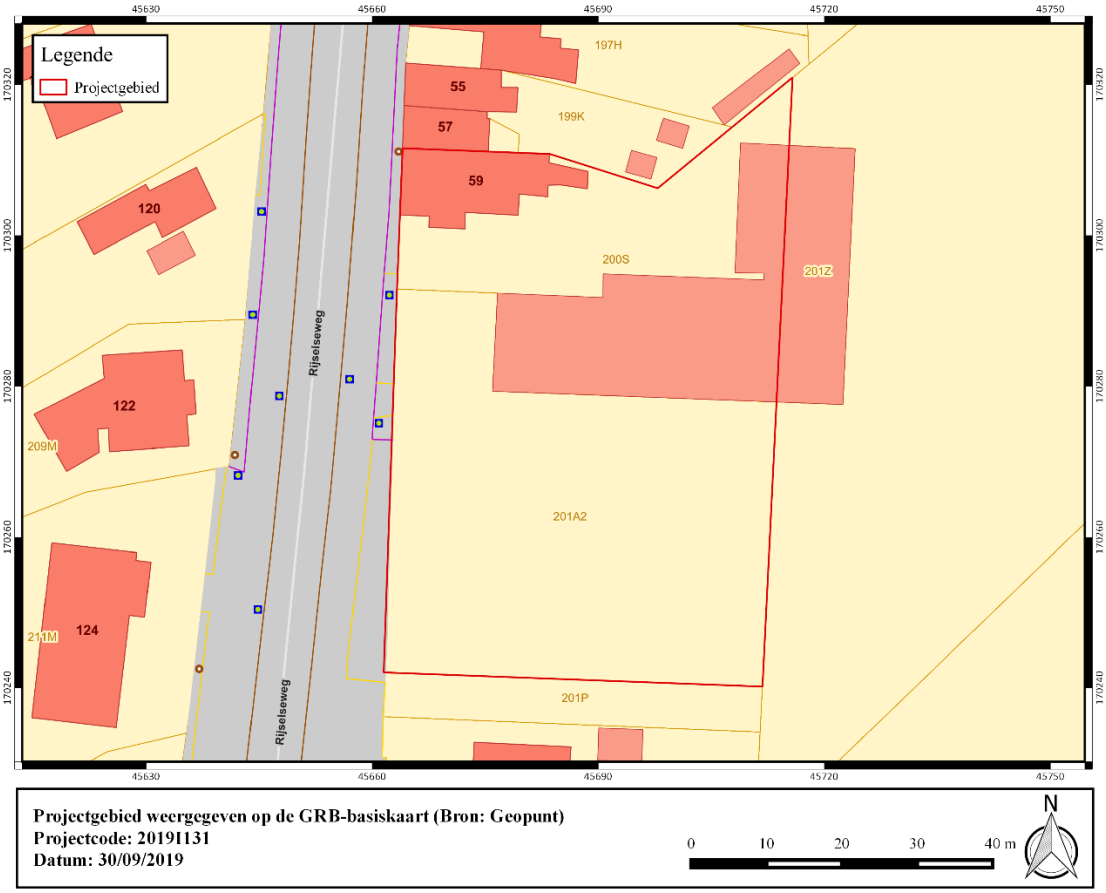
1 Resultaten proefsleuvenonderzoek

1.1 Projectomschrijving

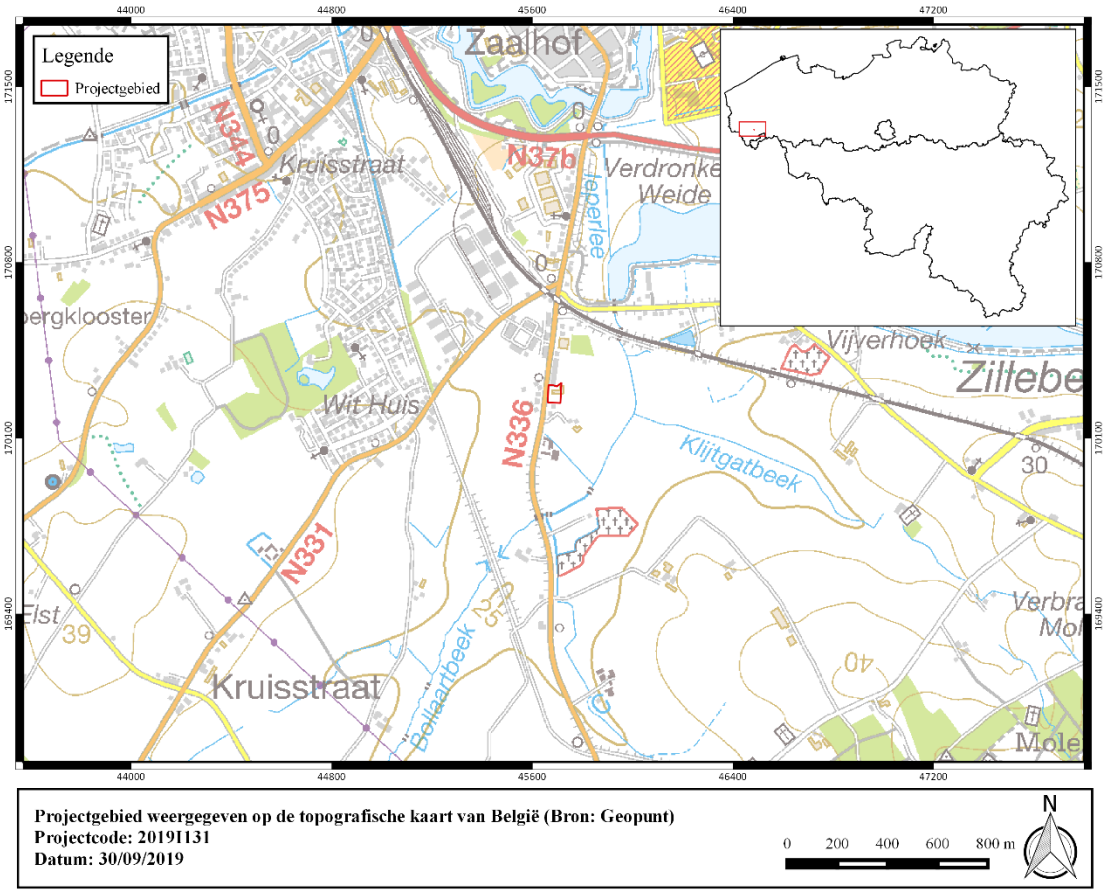
1.1.1 Administratieve gegevens

a) Projectcode	2019I131	
b) De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	Ruben Willaert bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
c) De locatie van het vooronderzoek:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Ieper
	Deelgemeente	/
	Postcode	8900
	Adres	Rijselseweg 59
	Toponiem	Rijselseweg 59
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 45513 Y_{min} = 170161 X_{max} = 45851 Y_{max} = 170396
d) Het kadasterplan met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelnummer of -nummers	Ieper, afdeling 1, sectie c, nrs. 200s, 201a2 Zie Figuur 1	
e) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Zie Figuur 2	
f) Alle betrokken actoren en specialisten	Jeroen Vanhercke (archeoloog/veldwerkleider) Iris Vanhecke (archeoloog/RTS)	
g) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	
h) Begin- en einddatum van het veldwerk	27/09/2019	

Tabel 1: Administratieve gegevens: Proefsleuvenonderzoek.

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers.

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.1.2 Onderzoeksopdracht

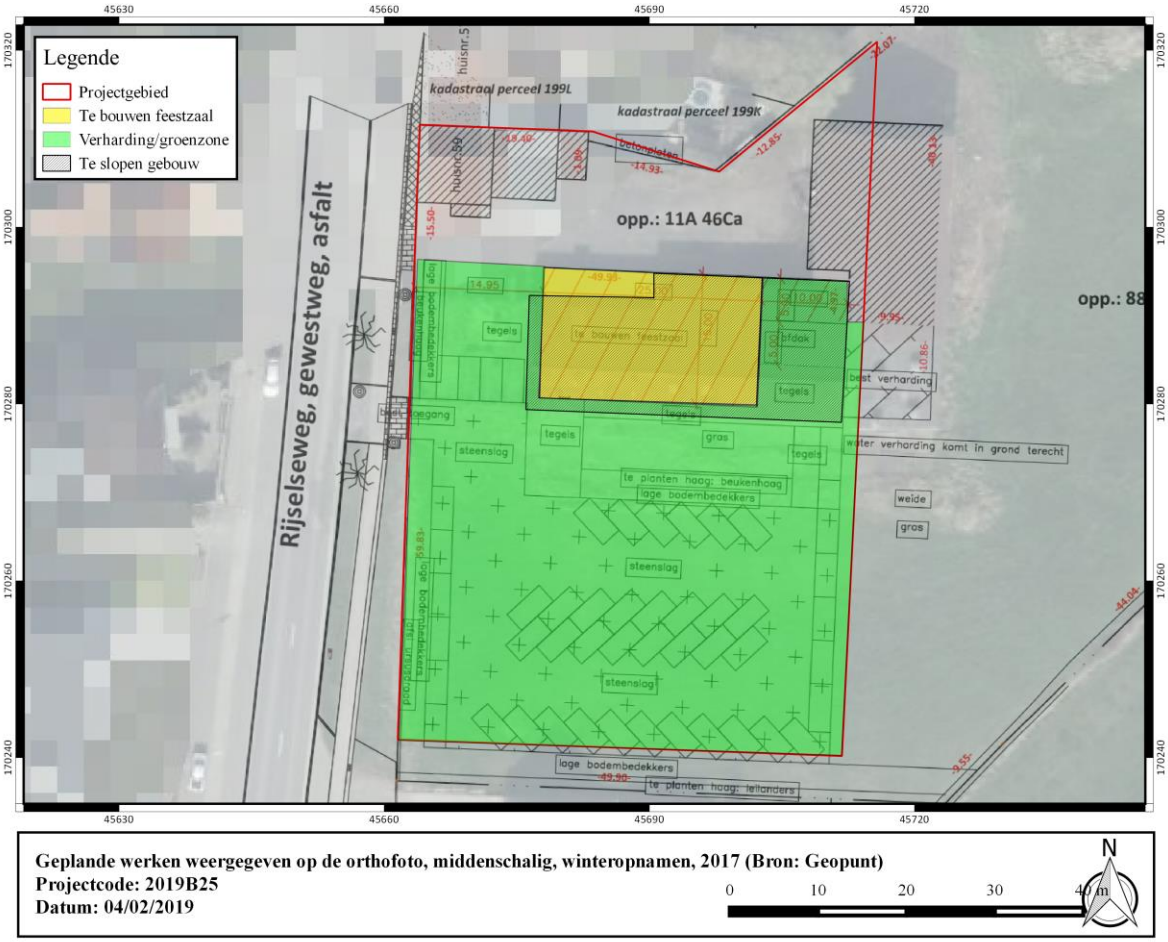
1.1.2.1 Onderzoekskader

De opdrachtgever plant op een terrein van 3593 m² de bouw van een feestzaal met een oppervlakte van ca. 375 m², die zal ingericht worden door middel van sleuffunderingen tot vorstvrije diepte (ca. 90 cm -mv). De bijhorende parking zal bestaand uit steenslag (ca. 1500 m²). De overige zones zullen ingevuld worden met tegels, lage bodembedekkers en gras. Voor de aanleg van de parking, tegels en groenzones dient een algemene bodemingreep gerekend te worden van ca. 50 cm-mv, over een oppervlakte van ca. 2347 m². De totale oppervlakte die onderzocht zal worden, bedraagt met andere woorden 2722 m².

Om deze ontwikkeling te realiseren diende de bestaande stal/berging centraal binnen het onderzoeksgebied gesloopt te worden. De gebouwen in het noordwesten en noordoosten van het plangebied blijven behouden.

De fase van het onderzoekstraject die in dit rapport besproken wordt (Fase 1 – projectcode: **2019I131**), bouwt verder op het bureauonderzoek, (Fase 0 – projectcode: **2019B25**) en het daar bij aansluitende programma van maatregelen. Het bureauonderzoek bood onvoldoende informatie om de archeologische waarde van het terrein te bepalen. Doel van de archeologische terreininventarisatie is het maken van een archeologische evaluatie van de projectlocatie, m.a.w. inzicht te krijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein. Op basis van de landschappelijke situatie en de gekende archeologische waarden kunnen grondvaste sporen verwacht worden die zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

Hieronder worden de resultaten van de prospectie met ingreep in de bodem uitgewerkt en toegelicht. Onderstaande onderzoeksvragen werden opgesteld conform artikel 5.2 van de Code van de Goede Praktijk.

Figuur 3: Geplande werken weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.1.2.2 Doelstelling

Op basis van voorafgaand bureauonderzoek was duidelijk dat een vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk was om de aan- of afwezigheid van archeologische sporen te kunnen staven.

De keuze voor een prospectie met ingreep in de bodem werd afgetoetst aan de vier criteria die opgenomen zijn in de Code van de Goede Praktijk (CGP artikel 5.3):

- **Mogelijk:** Het terrein is toegankelijk en buiten eventueel aanwezige nutsleidingen worden er geen fysieke obstakels verwacht waardoor het aanbevolen onderzoek niet uitgevoerd kan worden. Na de sloop van de bebouwing is het onderzoeksgebied toegankelijk voor een graafmachine.

- **Nuttig:** Gezien de beschreven verwachting is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte manier om eventueel aanwezige archeologische resten in kaart te brengen om vervolgens de impact van de geplande werken hierop te kunnen bepalen.

- **Schadelijk:** De mate van spoorbewerking is tijdens een proefsleuvenonderzoek normaliter beperkt. Hierdoor blijven eventueel aanwezige relicten bewaard voor verder onderzoek.

- **Noodzakelijk:** Gezien het feit dat de geplande werken een ingreep in de bodem impliceren moet uitgegaan worden van een scenario waarbij *in-situ* bewaring onmogelijk is.

1.1.2.3 Onderzoeksvragen

Doel van het onderzoek is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische prospectie is het van belang dat minstens volgende vragen beantwoord worden:

- Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, met beschrijving en duiding? Hoe verhouden de waarnemingen in de profielputten zich ten opzichte van deze van het landschappelijk bodemonderzoek en de gegevens van de bodemkaart?
- Wat is de diepteligging van het archeologisch leesbare niveau? Is er sprake van meerdere sporenniveaus?
- Hoe verhouden de bodemkundige waarnemingen zich tot de gegevens van de Quartairgeologische kaart en de bodemkaart?
- In hoeverre is de bodemopbouw nog intact? is er sprake van verstoring? wat is de impact van de 20ste-eeuwse bebouwing en sloop op het bodemarchief?
- Zijn er nog bodemsporen aanwezig die dateren van voor de Eerste Wereldoorlog? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?
- Wat is de bewaringstoestand van deze sporen?
- Kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van oudere antropogene sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de waargenomen relicten?
- Maken de oudere sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- Kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- Zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting? Wijzen de sporen op artisanale activiteiten?
- Zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Wat is het geschatte aantal individuen?
- Zijn nog resten uit de Eerste Wereldoorlog bewaard binnen de grenzen van het onderzoeksgebied?
- Hoe verhouden de waarnemingen op vlak van oorlogserfgoed zich ten opzichte van de gegevens van de bureaustudie?
- Wat is de bewaringstoestand van de deze relicten?
- Wat is de aard van de zichtbare infrastructuur op de geraadpleegde luchtfoto?
- Wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
- Voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?
- Voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:

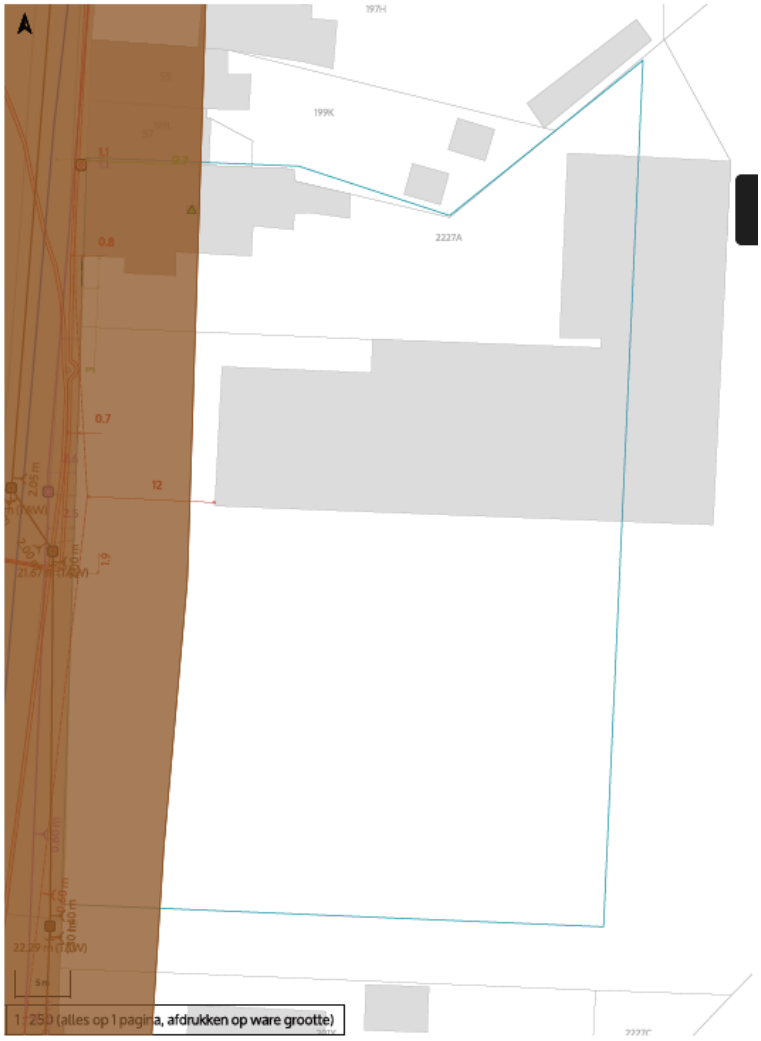
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
- Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Indien er nog bijkomende onderzoeksvragen gesteld kunnen worden tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem, dienen deze ook gesteld en beantwoord te worden.

1.1.2.4 Randvoorwaarden

Het terrein is vóór de aanvang van het proefsleuvenonderzoek vrij van obstakels en toegankelijk voor een kraan.

De veldwerkleider zorgt er voor dat de nodige leidingplannen beschikbaar zijn. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de uitvoering van het archeologisch onderzoek. Daarnaast wordt tijdig een melding gedaan van het terreinwerk bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Figuur 4: Leidingplan ter hoogte van het projectgebied (Bron: KLIP).

Figuur 5: Zicht op de noordelijke helft van het projectgebied bij aanvang proefsleuvenonderzoek.

Figuur 6: Noordelijke helft van het terrein bij aanvang proefsleuvenonderzoek.

1.1.3 Onderzoeksstrategie en methode

1.1.3.1 Methode

Uit het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kwam naar voor dat verder vooronderzoek met ingreep in de bodem (door middel van proefsleuven) de meest aangewezen methode was om het plangebied te onderzoeken, Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methode dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Specifiek wordt verwezen naar hoofdstukken 8.6.1 en 8.6.3 van de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0).

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige en het Agentschap Onroerend Erfgoed wanneer relevant. Bij voorkeur wordt in de prijsopmaak een stelpost voorzien die kan aangesproken worden voor natuurwetenschappelijk onderzoek indien nodig. Tijdens dit onderzoek werden echter geen stalen genomen.

Indien tijdens een proefsleuvenonderzoek, tegen verwachtingen in, een afgedekte en bijgevolg bewaarde steentijdvindplaats, bestaand uit (een) vondstenconcentratie(s), wordt aangesneden/herkend moet de onderzoeksmethode aangepast worden. Het proefsleuvenonderzoek dient gestaakt te worden. Alle vondsten worden ingemeten en voorgelegd aan een specialist, opdat een verdere waardering van de vindplaats kan plaatsvinden (d.m.v. waarderende boringen en aardkundige waarnemingen i.v.m. bewaringscondities). Hierbij wordt verwezen naar de bepalingen rond steentijdvindplaatsen en relevante onderzoeksmethodes conform de Code van Goede Praktijk. Tijdens het onderzoek in kwestie heeft de hierboven beschreven situatie zich niet afgespeeld.

Alle proefsleuven werden aangelegd in aanwezigheid van de veldwerkleider met een 21 ton rupskraan met een platte graafbak van 2 m breed. De locatie van de proefsleuven werd eveneens uitgezet met een GPS-toestel. Alle aangetroffen sporen, vondsten, profielen en de sleuven zelf werden ingemeten met behulp van dit toestel. Eenmaal het juiste archeologische niveau bereikt was, werden deze sporen geregistreerd en gefotografeerd met een Nikon COOLPIX AW120 camera verbonden met een GETAC-tablet. De dimensies en oriëntatie werden aangeduid met een noordpijl en schaalbalk. De vondsten en stalen werden ingezameld en geregistreerd volgens de wettelijke normen. Er werden voorgedrukte vondstenkaartjes gebruikt met volgende gegevens:

- Projectcode: 2019I131
- Interne code: IERI-19
- Vondstnummer
- Putnummer
- Vlaknummer
- Spoornummer
- Laagnummer
- Profielnummer
- Soort
- Verzamelwijze
- Datum: 27/09/2019

Het archeologisch onderzoek werd uitgevoerd door archeologen van Ruben Willaert bvba, vertegenwoordigd door Jeroen Vanhercke (archeoloog/veldwerkleider) en Iris Vanhecke

(archeoloog/RTS). Het onderzoek vond plaats vrijdag 27 september 2019. De grondwerken werden uitgevoerd door de firma Verbeke Grond- en Afbraakwerken uit Poperinge (West-Vlaanderen). De sleuven werden machinaal gedicht na het beëindigen van het archeologisch onderzoek. Uitwerking en rapportage zijn van start gegaan op 30 september 2019.

De meetresultaten werden verwerkt tot een opgravingsplan door Iris Vanhecke. Interpretaties en dateringen werden aan dit kaartbeeld toegevoegd. Met deze gegevens, in combinatie met het vondstmateriaal, werd getracht de onderzoeksvragen naar best vermogen te beantwoorden door Jeroen Vanhercke.

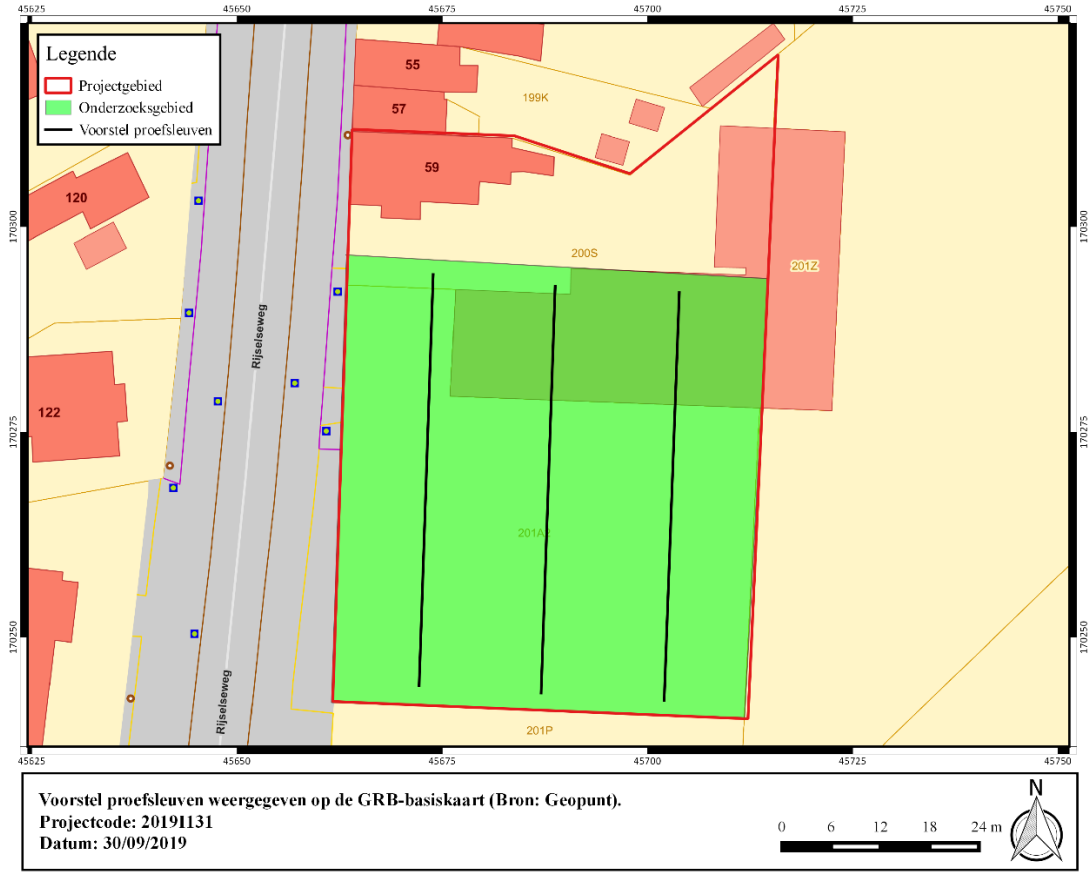
1.1.3.2 Onderzoeksstrategie

In het Programma van Maatregelen (projectcode: **2019B25**) werden drie noord-zuid georiënteerde sleuven voorgesteld. Vóór de aanvang van het proefsleuvenonderzoek werden enkele obstakels vastgesteld, namelijk een stenen waterput, een stenen beerput, een drassige zone centraal in het projectgebied en een grote stockagezone van afbraakpuin langs de oostelijke grens van het terrein. Daarnaast gaf de opdrachtgever aan dat er nieuwe drainagebuizen geplaatst waren om aansluiting te vinden met het aanpalende terrein ten oosten van het projectgebied. Om het risico op beschadiging van het drainagesysteem te verkleinen, werd gekozen voor een oost-west oriëntatie van de proefsleuven. Op die manier konden de vermelde obstakels ook beter vermeden worden, terwijl zowel de zone van de gesloopte bebouwing als het grasland onderzocht werden.

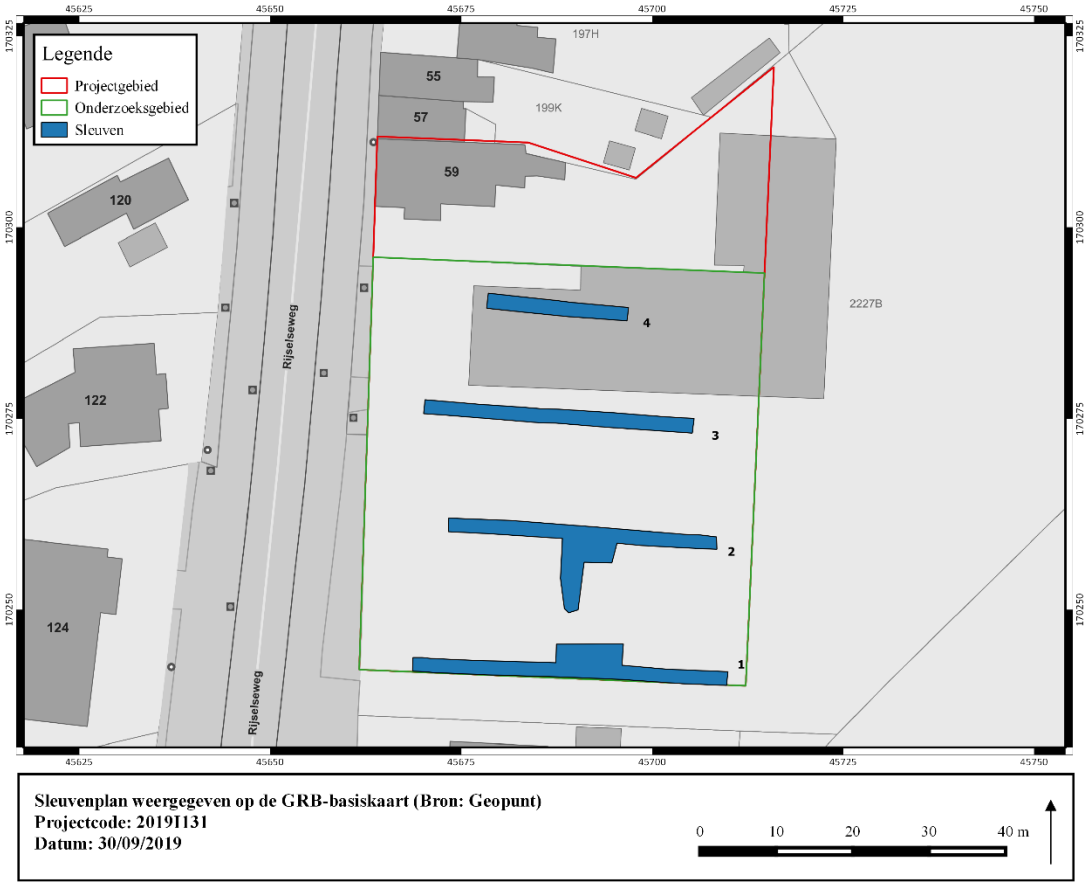
Het terrein werd uiteindelijk geëvalueerd door middel van vier proefsleuven of werkputten. De aangelegde proefsleuven en kijkvensters waren in totaal goed voor een oppervlakte van 297,82 m², waarbij 10,92% van het totale projectgebied van 2722 m² archeologisch onderzocht werd. Op basis van deze oppervlakte kunnen de onderzoeksvragen beantwoord worden en kan een inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel op het terrein.

	Opp. in m²	Opp. procentueel
Oppervlakte projectgebied	**2722**	100
Oppervlakte proefsleuf 1	74,37	2,73
Oppervlakte proefsleuf 2	64,67	2,37
Oppervlakte proefsleuf 3	65,75	2,41
Oppervlakte proefsleuf 4	34,92	1,28
Totale oppervlakte proefsleuven	239,71	8,79
Oppervlakte kijkvenster 1	22,69	0,83
Oppervlakte kijkvenster 2	35,42	1,30
Totale oppervlakte kijkvensters	58,11	2,13
Totale oppervlakte onderzoek	**297,82**	**10,92**

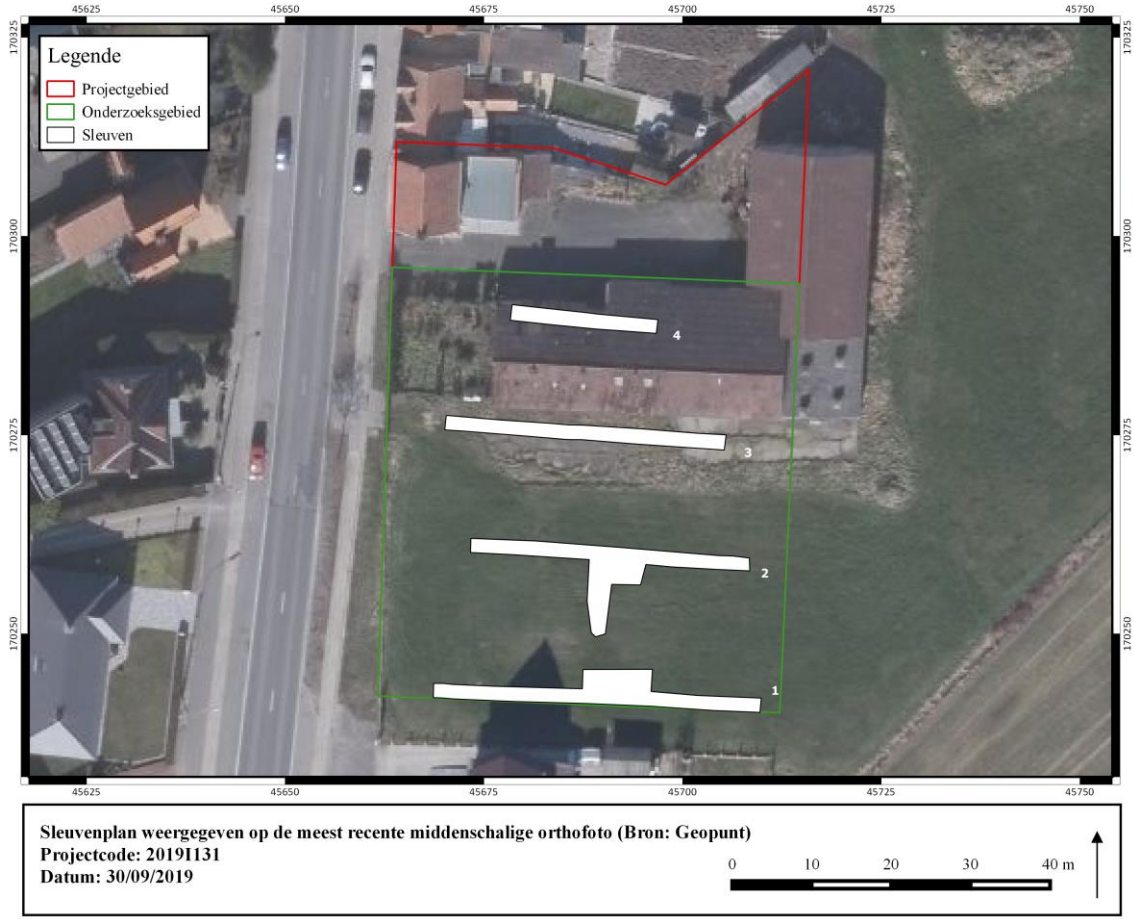
Tabel 2: Overzicht oppervlaktes proefsleuven.

Figuur 7: Voorstel proefsleuven uit programma van maatregelen (projectcode: 2019B25) weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 8: Projectgebied met aanduiding van de proefsleuven weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 9: Sleuvenplan weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

Figuur 10: Zuidelijke helft van het projectgebied na aanleg proefsleuven en voor aanleg kijkvensters.

Figuur 11: Beeld de noordelijke helft van het terrein. Linksboven een recente waterput, centraal een stenen beerput en verder enkele grote plassen.

Figuur 12: Stockage afbraakpuin.

1.1.3.3 Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

1.1.3.4 Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

1.2 Assessmentrapport

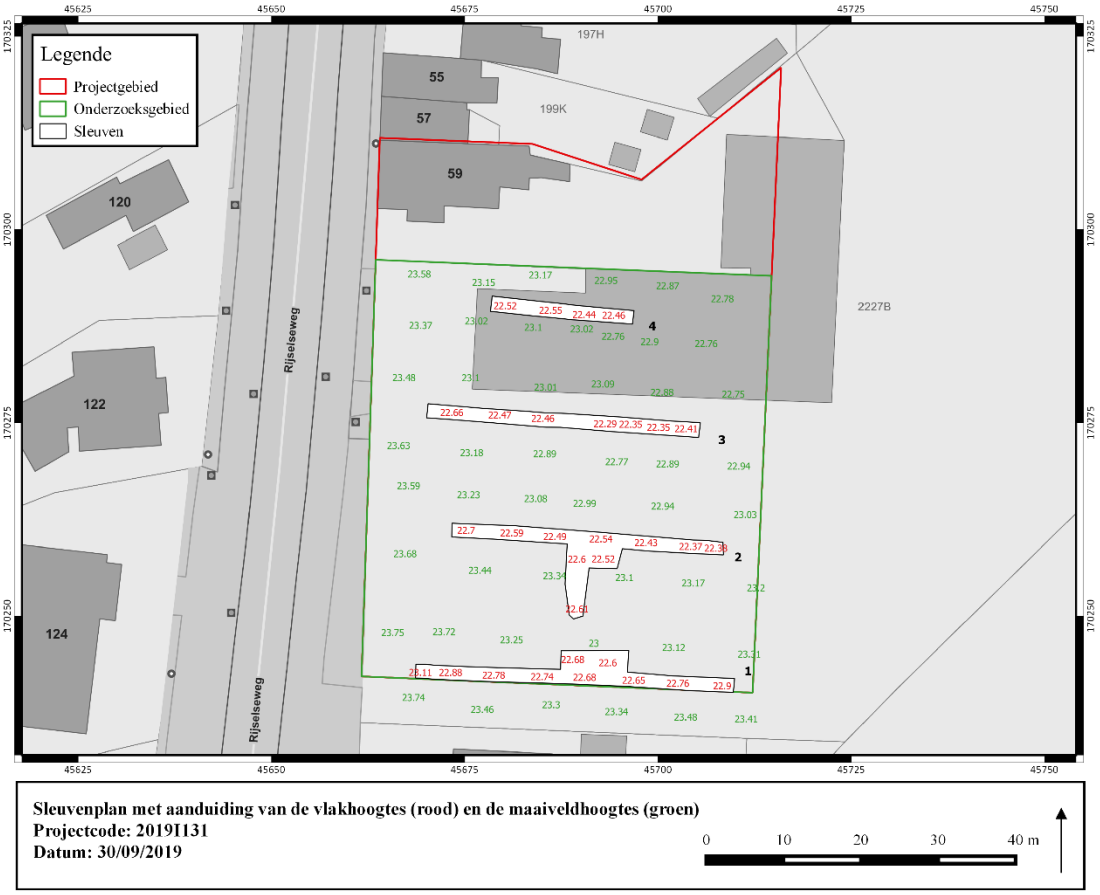
1.2.1 Landschappelijke ligging

1.2.1.1 Beschrijving van de site aan het huidige oppervlak

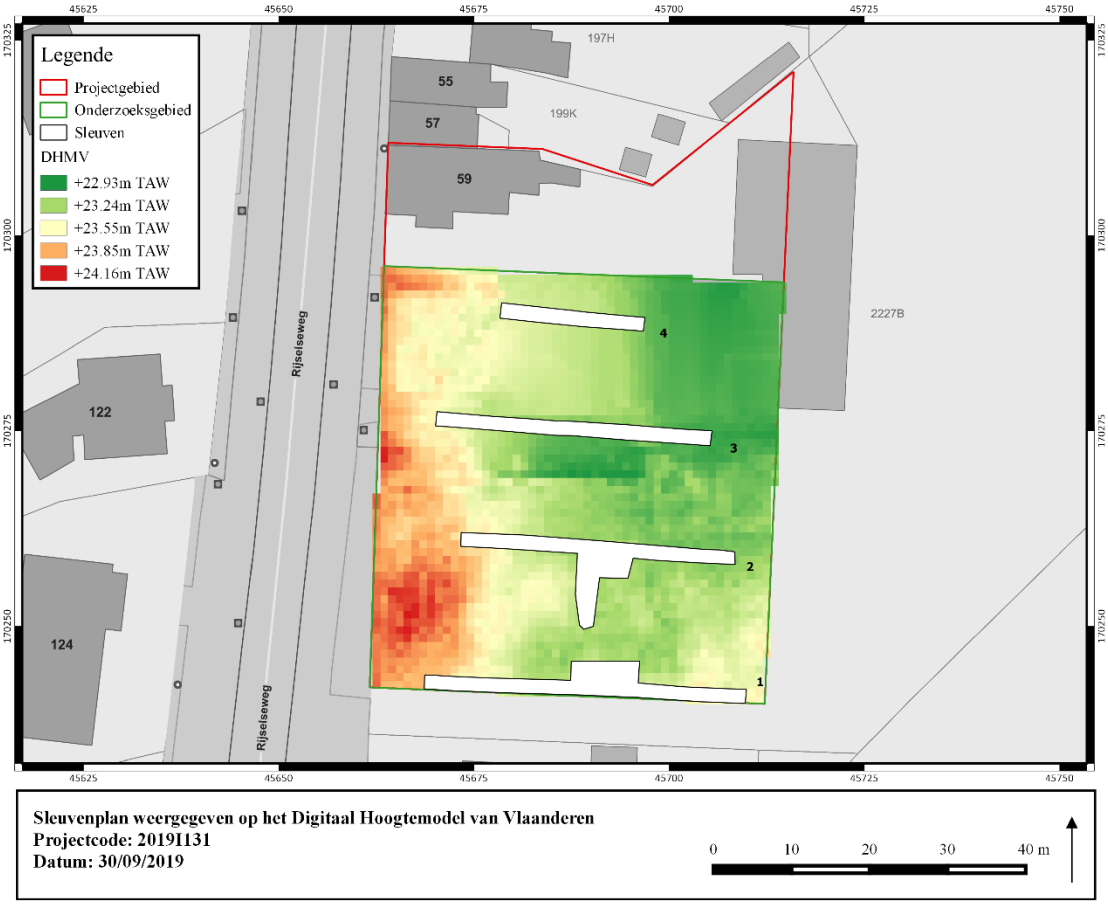
Het onderzoeksterrein is gelegen in Ieper, in de provincie West-Vlaanderen. Ieper is gelegen in de Westhoek, aan de noordelijke voet van de West-Vlaamse heuvels. Het plangebied is gelegen aan de Rijselseweg ter hoogte van huisnummer 59. Het projectgebied beslaat een oppervlakte van ca. 5640 m² en omvat de percelen 200s en 201a2 van afdeling 1, sectie c. De westelijke grens sluit aan bij de Rijselseweg; de noordelijke grens wordt uitgemaakt door perceel 199k; de oostelijke grens wordt bepaald door percelen 201z en 201y; de zuidelijke grens sluit aan bij perceel 201p. Op ca. 300 m ten oosten van het plangebied stroomt de Ieperlee en op 450 m ten westen van het onderzoeksgebied situeert zich het Kanaal van Ieper naar Komen. De stadskern van Ieper situeert zich ca. 1,8 km ten noordwesten van het plangebied.

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 3593 m². In het noordelijke deel van het onderzoeksgebied bevindt zich bebouwing en verharding over een oppervlakte van 845 m². In deze zone zullen geen bodemingrepen plaatsvinden. De zone die bij de prospectie werd onderzocht bestaat uit grasland en heeft een oppervlakte van 2722 m². Tot voor kort stond centraal in het projectgebied een stal. Bij de aanvang van het proefsleuvenonderzoek was dit gebouw al gesloopt.

Landschappelijk is het plangebied gelegen in zandlemig Vlaanderen. Het bevindt zich op een terras uit het Weichseliaan, op de rand van de stroomvlakte van de Ieperlee. Volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen is het gelegen op een hoogte tussen 22,9 m TAW en 24,1 m TAW. De hoogtes van het maaiveld die tijdens de prospectie werden vastgesteld, schommelen tussen de 22,75 m in het noorden en 23,75 m TAW in het oosten. Het projectgebied kent een dalend verloop in oostelijke richting. De aanleg van het archeologisch vlak in de werkputten speelde zich af tussen 22,37 m TAW en 22,90 m TAW, gemiddeld ca. 50 cm onder het huidige maaiveld.

Figuur 13: Puttenplan met aanduiding van de vlakhoogtes (rood) en maaiveldhoogtes (groen) (Bron: Geopunt).

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op het DHMV (Bron: Geopunt).

1.2.1.2 Aardkundige opbouw

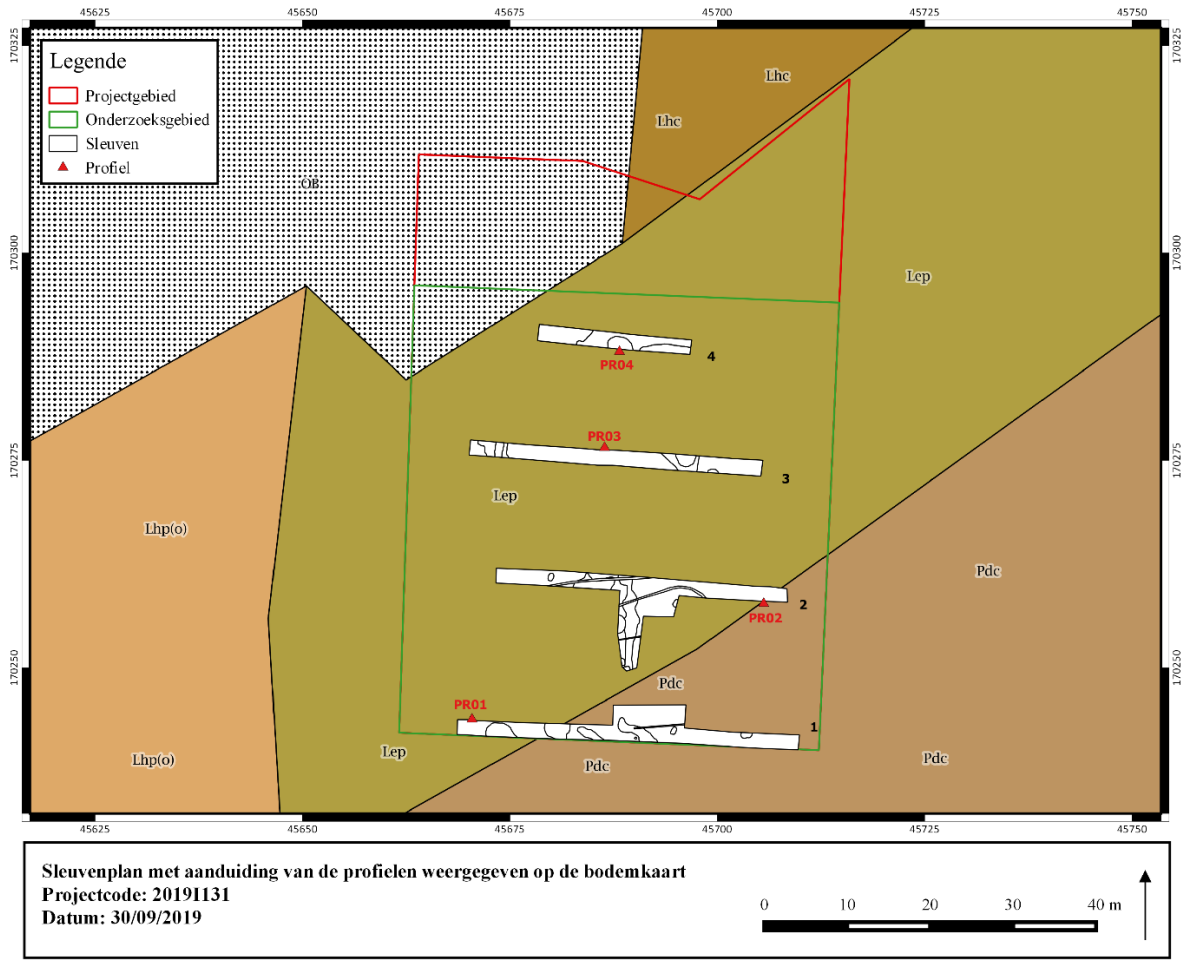
Bij het projecteren van het onderzoeksgebied op de bodemkaart, kunnen de bodemtypes **OB**, **Lep** en **Pdc** opgemerkt worden.

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Daardoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Het type **Lep** is een natte zandleembodem zonder profiel en is een hydromorfe alluviale bodem. Deze is heel nat en soms kortstondig geïnundeerd in de winter. De kleur is grijs met talrijke roestvlekken en op dieper dan 80 cm wordt een blauwgrijs reductiemateriaal aangetroffen ten gevolge van tijdelijke stagnatie van water.

Bodemtype **Pdc** is een matig natte lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Vanaf 30 cm diepte is het materiaal bruin tot bleekbruin, met roestverschijnselen vanaf 40 à 60 cm diepte. De sterk verbrokkelde en gevlekte textuur B horizont begint tussen de 60 en 80 cm diepte.

Tijdens het terreinwerk werden vier profielen aangelegd om de bodemstratigrafie in beeld te brengen. De profielen werden aangelegd in een patroon dat het grootste deel van het terrein behelst. Twee referentieprofielen kunnen gebruikt worden om de bodemopbouw te beschrijven voor het hele projectgebied.

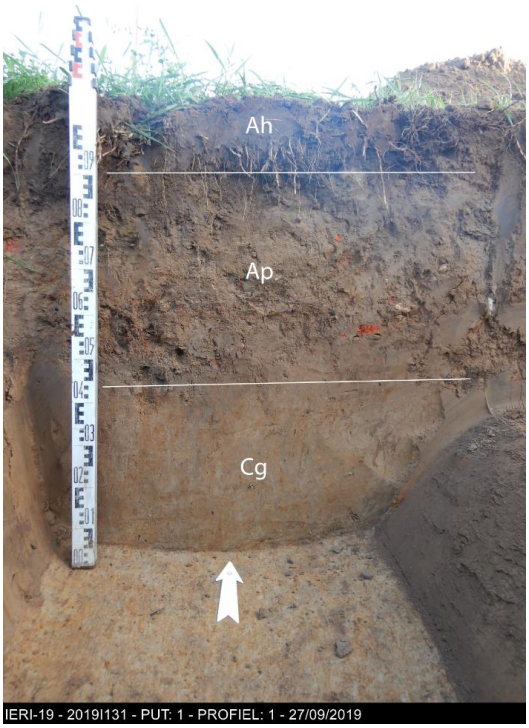

Figuur 15: Projectgebied met sleuvenplan en profielen weergegeven op de bodemkaart (Bron: Geopunt).

Referentieprofiel 1 (= Profiel 1)

Figuur 16: Profiel 1.

Figuur 17: Profiel 1 met aanduiding horizonten.

Ah (0-15 cm –mv)	Homogeen donkergrijze zandleem, humeus en met plantenwortels
Ap (15-61 cm –mv)	Heterogeen grijze zandleem, veel baksteen en klein puin
Cg (61-105 cm –mv)	Heterogeen grijze zandleem met roestverschijnselen

Tabel 3: Beschrijving Profiel 1.

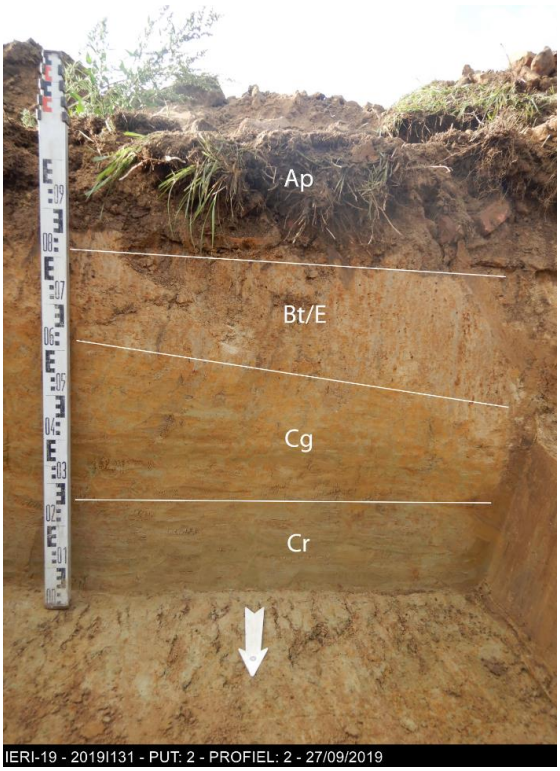
De eerste profiel wordt gekenmerkt door drie horizonten. Bovenaan bevindt zich een organische laag die humusrijk is en plantenwortels bevat (Ah: 0-15 cm –mv). Daaronder is er een heterogene grijze laag die tot stand gekomen is door menselijke activiteiten en tamelijk veel baksteen en klein puin bevat (Ap: 15-61 cm –mv). Ten slotte is de moederbodem te zien (Cg: 61 – 105 cm –mv), die bestaat uit grijze zandleem met roestverschijnselen. Het is op dit niveau (61 cm – mv) dat de archeologische sporen zichtbaar worden.

Het referentieprofiel bevindt zich in het zuiden van het projectgebied. Het kan gebruikt worden om het zuidwesten, het centrum en het noorden van het terrein te beschrijven. In het noorden, waar de afgebroken bebouwing zich situeerde, is de Ah afwezig en bestaat de Ap horizont uit grotere fragmenten puin. Verder is de bodemopbouw identiek. Deze gegevens sluiten aan bij de **Lep** bodem die gekarteerd staat op de bodemkaart.

Referentieprofiel 2 (= Profiel 2)

Figuur 18: Profiel 2.

Figuur 19: Profiel 2 met aanduiding horizonten.

Ap (0-23 cm –mv)	Homogeen donkergrijze zandleem, humeus, met plantenwortels en baksteenfragmenten
Bt/E (23-43 cm –mv)	Heterogeen grijsbruine zandleem, met roestverschijnselen, klei-inspoeling en uitloging
Cg (43-79 cm –mv)	Heterogeen oranjebruine zandleem met klei
Cr (79-105 cm –mv)	Heterogene grijze licht gereduceerde leem met klei

Tabel 4: Beschrijving Profiel 2.

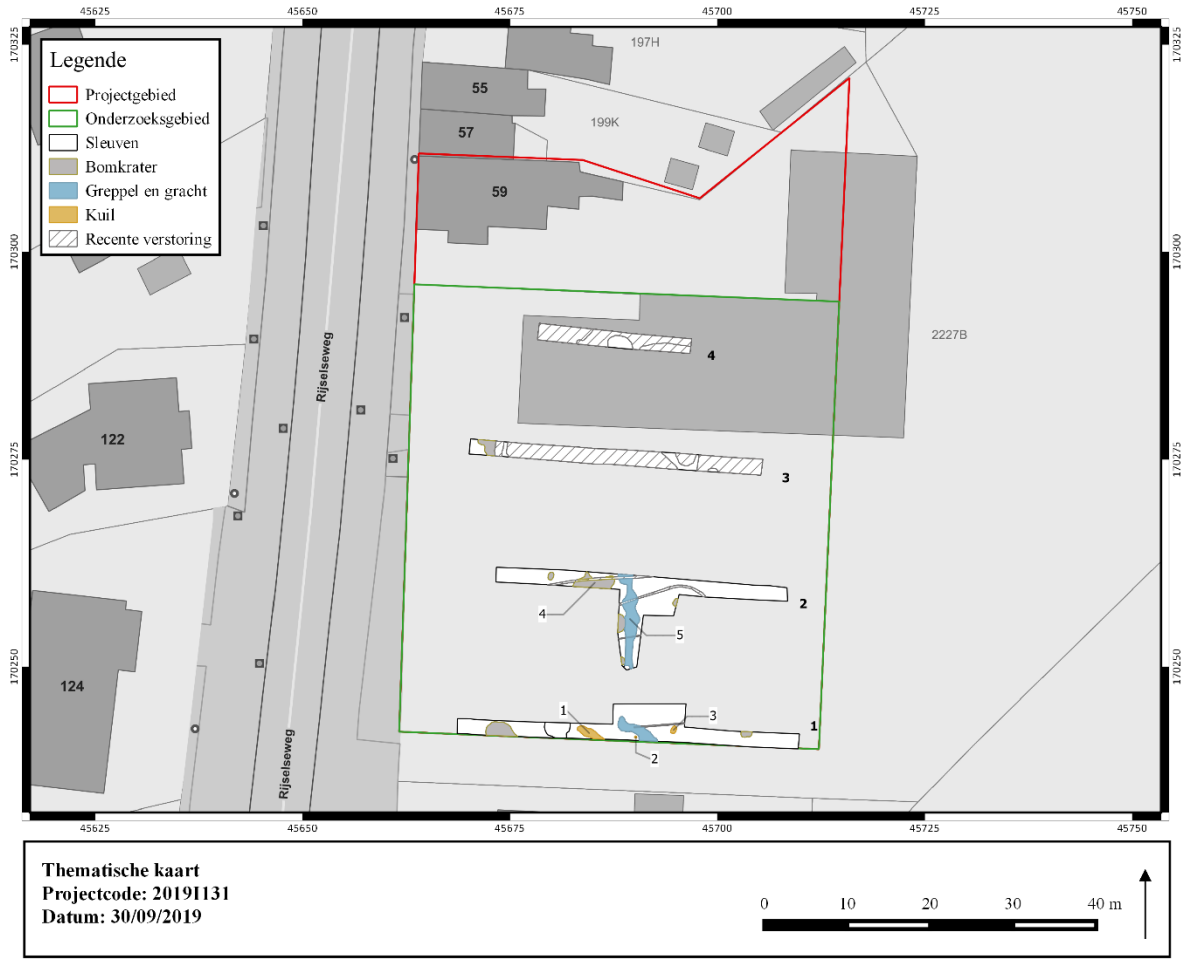
Het tweede profiel heeft vier horizonten. De bovenste 23 cm van het profiel bestaan uit een humeuze Ap horizont met baksteenfragmenten (Ap: 0-23 cm –mv). Daaronder is er sprake van uitlogingsverschijnselen in de vorm van bleke verticale banden en klei-inspoeling (Bt/E: 23-43 cm –mv). Daaronder bevindt zich de moederbodem, die duidelijk kleiiger is dan de opperste bodemhorizonten en vermoedelijk een fluviatiele afzetting is (Cg: 43-79 cm –mv). De laatste laag die vastgesteld werd, is een gereduceerde grijsgroene kleiige laag (Cr: 79-105 cm –mv). Het archeologisch leesbare niveau bevindt zich net in de Cg horizont, op ca. 43 cm onder het maaiveld.

De hier beschreven bodem is representatief voor het zuidoosten van het projectgebied. Het is een **Pdc** bodem, die ook op de bodemkaart is afgebeeld.

Samenvattend kan gesteld worden dat menselijke ingrepen de bodem tot maximaal 61 cm onder het huidige maaiveld reiken. In het zuidoosten van het projectgebied is dit eerder beperkt tot een diepte van 23 cm –mv. Het archeologisch leesbaar niveau bevindt zich in de Cg horizont, op een diepte van 43 cm tot 61 cm onder het huidige maaiveld. De grootste verstoringen doen zich voor centraal en in het noorden van het projectgebied, waar mogelijk ook een deel van de Cg horizont verdwenen is.

1.2.2 Bespreking en assessment van de sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

Tijdens de terreinevaluatie werden vijf individuele spoornummers gebruikt. Daarnaast werden bomkraters genummerd met S950 en recente drainages met S900. Ten slotte werden recente verstoringen gegroepeerd onder het nummer S999. De verstoringen bestaan uit afbraakpuin, restanten van funderingen en drainages. De grootste hoeveelheid verstoringen deed zich voor in het noordelijke deel van het grasveld, met name op de plaats van het afgebroken gebouw. De archeologische sporen bestaan uit bomkraters, een paar onregelmatige mogelijke kuilen en een greppel. Spoorcombinaties en archeologische structuren komen niet voor op het terrein.

Figuur 20: Puttenplan met sporen weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

S1, S2 en S3 werden aangetroffen in proefsleuf 1. S4 bevindt zich in sleuf 3. Tijdens het opnieuw opschaven van de sporen, bleek al snel dat het om kleine verkleuringen of een zone met een dieper reikende Ap horizont gaat. S4 is mogelijk een bomkrater met een onregelmatige vorm.

Het enige archeologische spoor, de bomkraters niet meegerekend, bestaat uit S5, dat in proefsleuf 2 werd vastgesteld. Het heeft een noord-zuid oriëntatie en kon over een lengte van 11,3 m gevolgd kon worden in kijkvenster 2. Het is lineair van vorm met enkele uitstulpingen. De breedte schommelt tussen 120 cm en 188 cm. Bij controle bleek het een maximale diepte van 10 cm te hebben. Het spoor lijkt iets te onregelmatig vorm, zowel in het vlak als in doorsnede, om een greppel te zijn. Wanneer de locatie S5 geprojecteerd wordt op de loopgravenkaart van maar 1918 wordt duidelijk dat S5 het verloop van een smalspoor volgt. Mogelijk is het de enige afdruk die het smalspoor heeft nagelaten in de bodem. Op 5,8 m afstand, in proefsleuf 1 werd eveneens een langgerekt spoor aangetroffen met dezelfde breedte als S5. Het buigt af in zuidoostelijke richting. Het heeft mogelijk ook dezelfde oorsprong. Andere sporen die gerelateerd kunnen zijn aan de smalspoorweg (zoals afvalkuilen, loopgraven, barakken etc.) werden niet aangetroffen.

De bomkraters op het terrein zijn beperkt in omvang en aantal. Ze bevinden zich in het zuiden van het projectgebied en bevatten enkele fragmenten van ontplofte munitie.

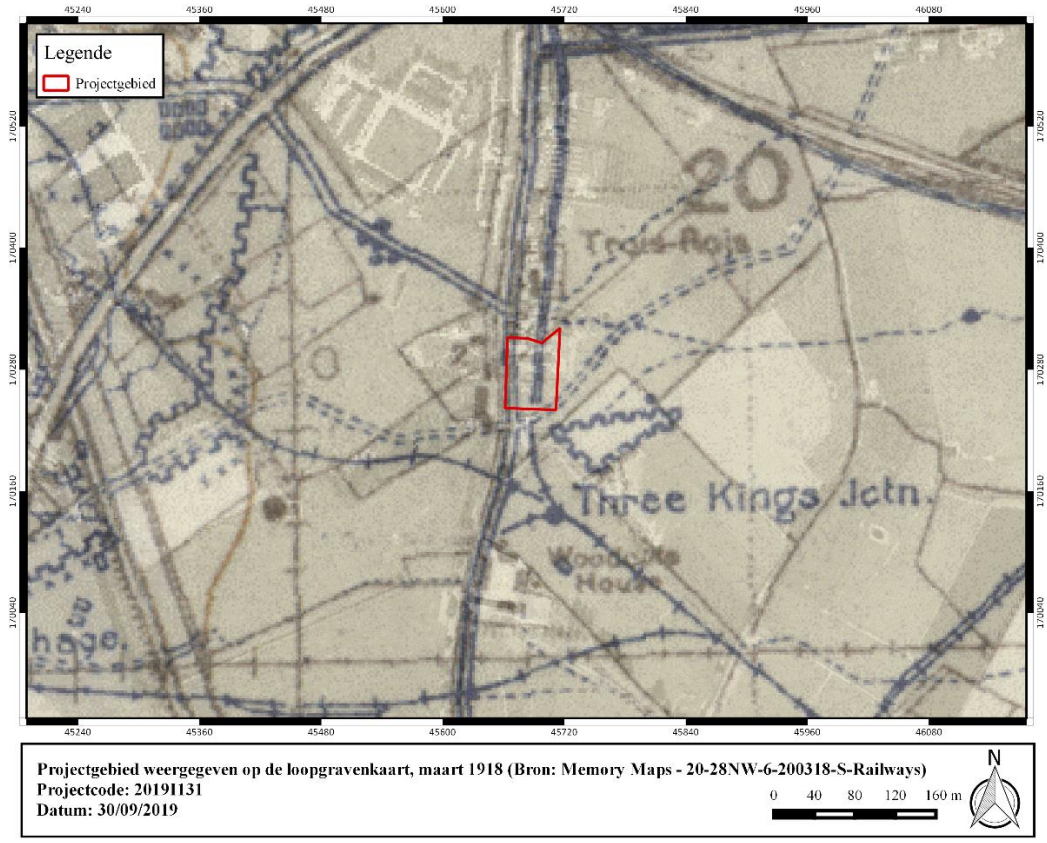
Figuur 21: Spoor 5 in vlak, met coupe, centraal op beeld.

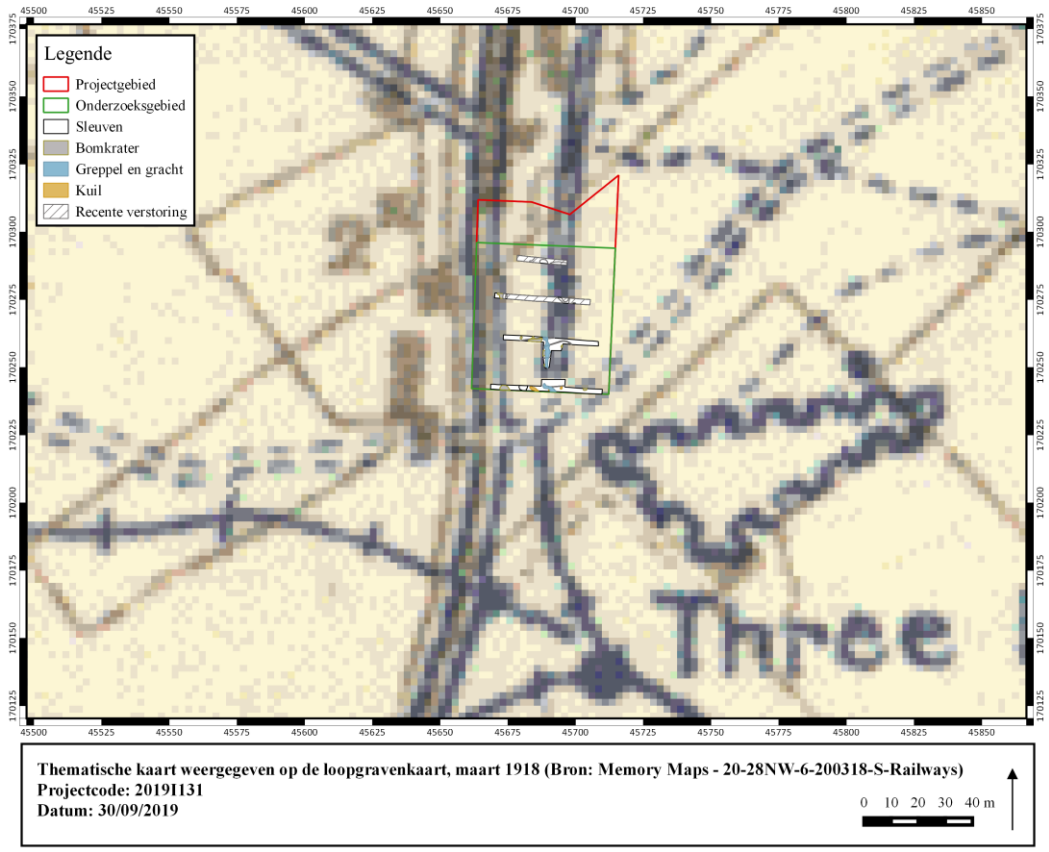
Figuur 22: Foto van het vlak in proefsleuf 1.

Figuur 23: Foto van het vlak in proefsleuf 4, met vooral verstoring.

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de loopgravenkaart, maart 1918 (Bron: Memory Maps – 20-28NW-6-200318-S-Railways.

Figuur 25: Thematische kaart weergegeven op de loopgravenkaart, maart 1918 (Bron: Memory Maps – 20-28NW-6-200318-S-Railways.

1.2.3 Assessment van de vondsten

Er werd tijdens dit proefsleuvenonderzoek één archeologische vondst aangetroffen. Het gaat om een metalen staaf (lengte: 63,5 cm, diameter 3 cm), die waarschijnlijk de as vormde van een rijtuig voor het smalspoor. De vondst werd gedaan net naast het vermoedelijke tracé van het spoor.

Figuur 26: VNR 1.

1.2.4 Assessment van de stalen

Er werden tijdens dit proefsleuvenonderzoek geen stalen genomen.

1.2.5 Assessment van conservatiebehandelingen

Er is geen materiaal dat in aanmerking komt voor conservatiebehandelingen. De aangetroffen vondst zal bewaard worden volgens de gebruikelijke normen met betrekking tot conservatie[1].

1.2.6 Assessment van het onderzocht gebied

1.2.6.1 Archeologisch ensemble

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden in beperkte mate archeologisch relevante sporen aangetroffen. Er werden hoofdzakelijk recente verstoringen aangetroffen. In het noorden van het projectgebied staan ze zonder twijfel in verband met de inmiddels afgebroken bebouwing. Verder werden recente drainages gevonden. De archeologisch relevante sporen bestaan uit bomkraters en een mogelijk restant van een smalspoorweg. De mogelijke kuilen bleken uiteindelijk toch geen sporen te zijn. Er kwam één archeologisch artefact aan het licht.

[1] Cools 2009.

1.2.6.2 Landschappelijk kader na confrontatie met de eerdere bevindingen

Het landschappelijk beeld blijft na het proefsleuvenonderzoek grotendeels ongewijzigd. De bodemtypes die op de bodemkaart zijn afgebeeld, werden ook op het terrein vastgesteld.

1.2.6.3 Historisch en archeologisch kader na confrontatie met eerdere bevindingen

Deze gegevens krijgen evenmin wijzigingen. De informatie van de cartografische bronnen werd bevestigd op het terrein. De locatie van het terrein in een natte beekvallei heeft er waarschijnlijk voor gezorgd dat de plek lange tijd onaantrekkelijk geweest is voor bewoning. Er zijn bijgevolg geen vondsten aangetroffen die het archeologisch kader van de omgeving kunnen aanvullen of bijstellen.

1.2.7 Potentieel op kennisvermeerdering

1.2.7.1 Aard van de potentiële kennis

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden hoofdzakelijk recente verstoringen vastgesteld. Er kon één archeologisch artefact verzameld worden tijdens het beschreven terreinonderzoek. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek hebben weinig grondsporen aan het licht gebracht die archeologisch relevant zijn. Er werden wel enkele bomkraters vastgesteld en de mogelijke laatste afdruk van een smalspoorweg.

De noordelijke helft van het terrein is tamelijk grondig verstoord. In de zuidelijke helft is de bewaring beter. Er zijn in de proefsleuven echter geen sporen gevonden van een archeologische site die verder onderzocht kan worden. De resterende oppervlakte van 89,18% zal hoogstwaarschijnlijk geen waardevolle archeologische informatie bevatten.

1.2.7.2 Waardering van de potentiële kennis

De antropogene sporen die aan het licht kwamen zijn recent van aard en kunnen geen informatie opleveren omtrent de lokale en regionale geschiedenis. Er zijn geen sporen aanwezig die verder kunnen onderzocht worden en ook de kans op een archeologische site op het terrein is zo goed als onbestaande.

1.3 Advies voor vervolgonderzoek

Uit voorgaand assessmentrapport blijkt dat een vervolgonderzoek ter hoogte van het plangebied niet aangewezen is. Het onderzoek heeft aangetoond dat de geplande werken zich zullen afspelen op een terrein waar nauwelijks archeologie vastgesteld is. Een vervolgonderzoek is op basis van de bekomen resultaten niet te rechtvaardigen voor het projectgebied.

1.4 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- **Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, met beschrijving en duiding?**
  Zie 1.2.1.2

- **Wat is de diepteligging van het archeologisch leesbaar niveau? Is er sprake van meerdere sporenniveaus**?
  Het archeologisch leesbare niveau bevindt zich op een diepte tussen de 43 cm en 61 cm onder het huidige maaiveld. Er is slechts één sporenniveau.

- **Hoe verhouden de bodemkundige waarnemingen zich tot de gegevens van de Quartair geologische kaart en de bodemkaart?**
  De bodemkundige waarnemingen op het terrein stroken met de gegevens die te raadplegen zijn op de geologische en bodemkundige kaarten.

- **In hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van verstoring? Wat is de impact van de 20ste-eeuwse bebouwing en sloop op het bodemarchief?**
  De bodemopbouw is in het zuiden van het projectgebied nog tamelijk goed bewaard. Daar zijn de verstoringen eerder kleinschalig. In het noorden van het projectgebied heeft de bodem geen duidelijke profielontwikkeling (A/C profiel). Het is wel zeker dat de 20ste-eeuwse bebouwing een grote impact heeft gehad op de bewaring van de bodem.

- **Zijn er nog bodemsporen aanwezig die dateren van voor de Eerste Wereldoorlog? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen?**
  Er zijn geen bodemsporen die dateren van voor de Eerste Wereldoorlog.

- **Wat is de bewaringstoestand van deze sporen?**
  Niet van toepassing.

- **Kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?**
  De aard van de ondergrond, die lemig is en op sommige plaatsen veel klei bevat, heeft er samen met de ligging voor gezorgd dat het terrein tamelijk water verzadigd kan zijn. Een dergelijke locatie zal in het verleden niet altijd even aantrekkelijk geweest zijn. Dit kan verklaren waarom archeologische sporen ouder dan de 20ste eeuw ontbreken.

- **Wat is de relatie tussen de bodem, het landschap en de waargenomen relicten?**
  Het projectgebied is gelegen in een beekvallei. Deze ligging heeft er voor gezorgd dat de kenmerken van de bodem, die over het grootste deel van het terrein geen profiel kent en al tamelijk snel blauwgrijs gekleurd is, bepaald worden door de periodieke verzadiging van de grond met water.

- **Maken de oudere sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?**
  Niet van toepassing.

- **Kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**
  Er werd slechts één archeologische vondst verzameld. Het artefact is 20ste-eeuws van ouderdom.

  Het gros van de verstoringen is heel recent van datering (20ste- en 21ste-eeuws). Ze zijn gerelateerd aan de inmiddels gesloopte stal. De andere grondsporen kennen hun ontstaan in de Eerste Wereldoorlog.

- **Kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?**
  De waarnemingen op het terrein kunnen geen extra informatie opleveren over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid. De resultaten van het bureauonderzoek konden louter bevestigd worden.

- **Zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?**
  Er zijn geen dergelijke indicaties.

- **Zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?**
  Er zijn geen dergelijke indicaties.

- **Zijn er nog resten uit de Eerste Wereldoorlog bewaard binnen de grenzen van het onderzoeksgebied?**
  Er werden enkele bomkraters geregistreerd en mogelijk het laatste restant van het tracé van een smalspoorweg uit WO1.

- **Hoe verhouden de waarnemingen op vlak van oorlogserfgoed zich ten opzichte van de gegevens van de bureaustudie?**
  De aanwezigheid van bomkraters was gezien de ligging vlak bij Ieper te verwachten. Daarnaast kan de centrale noord-zuid georiënteerde greppel op basis van het kaartmateriaal uit 1918 in verband gebracht worden met een smalspoorweg.

- **Wat is de bewaringstoestand van deze relicten?**
  De sporen hebben geen echt goede bewaring. Ze zijn heel ondiep en in het vlak vaak moeilijk leesbaar als gevolg van de kleur van de ondergrond. Daarnaast zijn er veel kleine zones vastgesteld waar de Ap horizont iets dieper reikt in de moederbodem.

- **Wat is de aard van de zichtbare infrastructuur op de geraadpleegde luchtfoto?**
  De noordelijk en westelijk gelegen elementen op de luchtfoto van 31 juli 1918 werden niet aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. De oost-west georiënteerde lijnen waarvan sprake is in het bureauonderzoek hebben geen diepgaande sporen nagelaten in de bodem, waardoor hun aard niet achterhaald kan worden.

- **Wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?**
  Er zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologisch gegevens aan het licht gekomen die voor een aanvulling van kennisleemtes in de lokale en regionale geschiedenis kunnen zorgen.

- **Voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?**
  Niet van toepassing.

- **Voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:**

° **Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?**
  Niet van toepassing.

° **Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?**
  Niet van toepassing.

° **Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?**

Niet van toepassing.

- **Zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?**
  Niet van toepassing.

1.5 Samenvatting

De opdrachtgever plant op een terrein van 3593 m² de bouw van een feestzaal met een oppervlakte van ca. 375 m² en de aanleg van een bijhorende parking in steenslag (ca. 1500 m²). Voor de aanleg van de parking, tegels en groenzones dient een algemene bodemingreep gerekend te worden van ca. 50 cm-mv, over een oppervlakte van ca. 2347 m². De feestzaal wordt ingericht door middel van sleuffunderingen tot vorstvrije diepte (ca. 90 cm-mv).

Om deze ontwikkeling te realiseren diende de bestaande stal/berging centraal binnen het onderzoeksgebied gesloopt te worden. De gebouwen in het noordwesten en noordoosten van het plangebied blijven behouden.

De fase van het onderzoekstraject die in dit rapport besproken wordt (Fase 1 – projectcode: **2019I131**), bouwt verder op het bureauonderzoek (Fase 0 – projectcode: **2019B25**) en het daar bij aansluitende programma van maatregelen. Het bureauonderzoek bood onvoldoende informatie om de archeologische waarde van het terrein te bepalen. Doel van de archeologische terreininventarisatie is het maken van een archeologische evaluatie van de projectlocatie, m.a.w. inzicht te krijgen in de verspreiding, de densiteit, de aard en de chronologische waarde van de eventuele archeologische sporen op het terrein. Op basis van de landschappelijke situatie en de gekende archeologische waarden kunnen grondvaste sporen verwacht worden die zichtbaar zijn onder de bouwvoor.

Het terrein werd geëvalueerd door middel van vier proefsleuven en twee kijkvensters. De aangelegde werkputten waren in totaal goed voor een oppervlakte van 297,82 m², waarbij 10,92% van het totale projectgebied van 2722 m² archeologisch onderzocht werd. Op basis van deze oppervlakte kunnen de onderzoeksvragen beantwoord worden en kan een inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel op het terrein.

Er werden eveneens vier bodemprofielen geregistreerd. De menselijke ingrepen in de bodem reiken tot maximaal 61 cm onder het huidige maaiveld. In het zuidoosten van het projectgebied, waar zich een Pdc bodem bevindt, is dit eerder beperkt tot een diepte van 23 cm –mv. Het archeologisch leesbaar niveau bevindt zich in de Cg horizont, op een diepte van 43 cm tot 61 cm onder het huidige maaiveld. De grootste verstoringen doen zich voor centraal en in het noorden van het projectgebied, waar een Lep bodem vastgesteld werd en waar mogelijk ook een deel van de Cg horizont verdwenen is.

Tijdens de terreinevaluatie werden vijf individuele spoornummers gebruikt. Daarnaast werden bomkraters genummerd met S950 en recente drainages met S900. Ten slotte werden recente verstoringen gegroepeerd onder het nummer S999. De verstoringen bestaan uit afbraakpuin, restanten van funderingen en drainages. De grootste hoeveelheid verstoringen deed zich voor in het noordelijke deel van het grasveld, met name op de plaats van het afgebroken gebouw. De archeologische sporen bestaan uit bomkraters, een paar onregelmatige mogelijke kuilen en een greppel, die waarschijnlijk te maken heeft met de aanwezigheid van een smalspoorweg tijdens de Eerste Wereldoorlog. Eén metalen vondst heeft waarschijnlijk ook te maken met deze constructie. Spoorcombinaties en archeologische structuren komen verder niet voor op het terrein.

Uit het assessmentrapport blijkt dat een vervolgonderzoek ter hoogte van het plangebied niet aangewezen is. Het onderzoek heeft aangetoond er zo goed als geen archeologische sporen aanwezig zijn op het terrein. De kans dat er relevante informatie aan het licht komt tijdens een

vervolgonderzoek is miniem. Van enige vorm van kennisvermeerdering voor de lokale geschiedenis is dan ook geen sprake.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Cools A., 2009. *Inpakken, een kunst. Het verpakken van archeologische vondsten*. Brussel.

De Gryse J., Thys C., W., Willaert A, Heirman F. 2019. *Rijselseweg 59 (Ieper, West-Vlaanderen). Archeologienota – Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek.* Ruben Willaert bvba. Brugge.

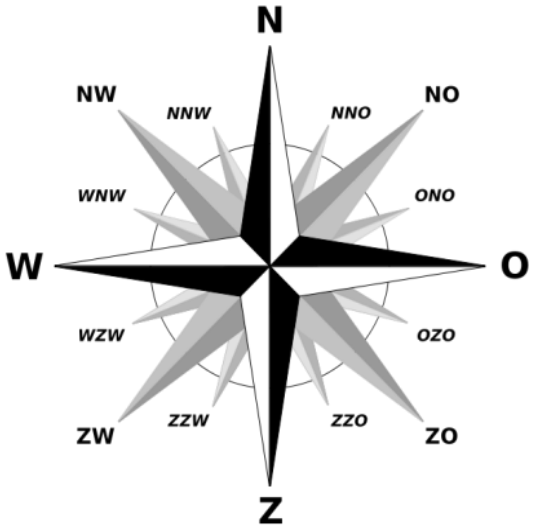
Van Goidsenhoven. 2019. *Rijselseweg 59 (Ieper, Wes-Vlaanderen). Archeologienota – Bureauonderzoek (Fase 0). Deel 2: Programma van maatregelen*. Ruben Willaert bvba. Brugge.

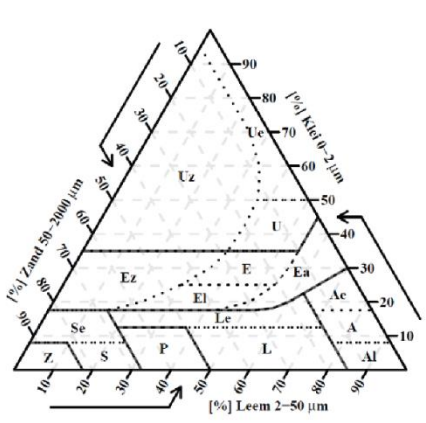
3 Bijlagen

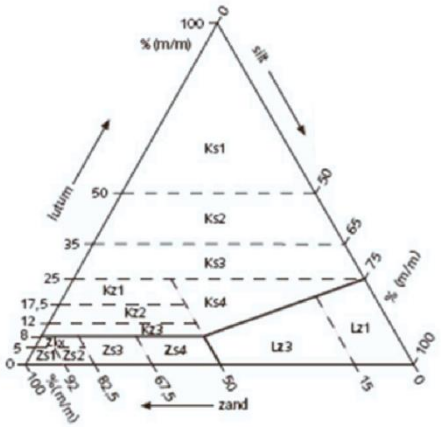
3.1 Lijst met gebruikte afkortingen

Divers	
S	spoor
PR	profiel
WP	werkput
KV	kijkvenster
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
-mv	beneden maaiveldhoogte

Aard spoor	
REC	recente verstoring
NV	natuurlijk spoor
KL	kuil
GR	greppel
BKR	bomkrater
DR	drainage

Figuren: Windroos (boven rechts), de Belgische textuurdriehoek (onder links) en de Nederlandse textuurdriehoek (onder rechts).

3.2 Dagrapporten

Vrijdag 27/09/2019

Personeelsbezetting:	- Jeroen Vanhercke (archeoloog/veldwerkleider) - Iris Vanhecke (archeoloog/RTS)
Machine uren:	8u-12u
Weersomstandigheden:	Zon
Bezoekers:	Stijn Moyaert
Overleg/afspraken:	Na terreinwerk moeten de sleuven niet gedicht worden. Mr. Moyaert zal er zelf voor zorgen dat ze gedicht worden met stevig materiaal om de stabiliteit van het terrein te garanderen.

Werkzaamheden:

- Bij de start van het onderzoek waren roze piketten zichtbaar op het terrein. Opdrachtgever wist te vertellen dat het om nieuwe drainages ging, die aansluiten op de al bestaande drainage op het veld ernaast. Om geen risico te lopen, sleuven toch maar O-W gelegd.
- Moederbodem is lemig, grijs en moeilijk leesbaar.
- veel kleine verstoringen en paar bomkraters in sleuf 1. Op het einde is de bodem plots anders. Duidelijk leesbare lemige ondergrond met B horizont.
- Zelfde beeld in proefsleuf 2.
- Proefsleuf 3 is nog meer verstoord, mogelijke greppel tegengekomen.
- Proefsleuf 4 is ter hoogte van de afbroken stal. Daar volledig verstoord op het archeologische niveau.
- Op het einde van sleuven 1 en 2 was de grond het best leesbaar en minst verstoring. Daar nog twee kijkvensters aangelegd. In kijkvenster 2 mogelijke greppel gevolgd. Vermoedelijk laatste restant van tracé spoorweg? Ondiep en onregelmatig, geen echte greppel. Misschien gewoon indruk of restant van uitgraving of versteviging…

3.3 Sporenlijst

PUTNR	VLAKNR	SPOORNR	AARDSPOOR	VULLINGNR	TINT	HOOFDKLEUR	TEXTUUR	Z
1	1	1	NV	LICHT	BR	GR	LZ1	22,76
1	1	2	GR	LICHT	BR	GR	LZ1	22,71
1	1	3	GR	LICHT	BR	GR	LZ1	22,67
2	1	4	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,52
2	1	5	REC	DONKER	GR	BR	LZ1	22,49
1	1	900	DR	DONKER	GR	BR	LZ1	22,61
2	1	900	DR	DONKER	GR	GR	LZ1	22,53
2	1	900	DR	DONKER	GR	GR	LZ1	22,52
2	1	900	DR	DONKER	GR	GR	LZ1	22,52
1	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,94
1	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,73
2	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,67
2	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,52
2	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,57
2	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,56
2	1	950	BKR	DONKER	BR	GR	LZ1	22,70
1	1	999	REC	DONKER	GR	GR	LZ1	22,77
3	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,68
3	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,61
3	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,36
3	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,27
4	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,56
4	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,55
4	1	999	REC	XXX	XXX	XXX	LZ1	22,46

3.4 Vondsten- en monsterlijst

Vondstnummer	Put	Vlak	Spoor	Vulling	Inhoud	Verzamel
1	2	1	4	1	MXX	AANV

3.5 Fotolijst

BESTANDSNAAM	SOORT	PUTNUMMER	VLAKNUMMER	SPOORNUMMER	PROFIELNUMMER	VOLGNUMMER	OPMERKING
IERI-19_P2_SP5_637051810965270193.jpeg	CP	2	1	5		AB	
IERI-19_P2_SP5_637051810931679133.jpeg	CP	2	1	5		AB	
IERI-19_P1_SP1_637051716757267445.jpeg	DE	1	1	1			
IERI-19_P1_SP1_637051716742047520.jpeg	DE	1	1	1			
IERI-19_P1_SP2_637051721958946378.jpeg	DE	1	1	2			
IERI-19_P1_SP2_637051721939241579.jpeg	DE	1	1	2			
IERI-19_P1_SP3_637051722395822858.jpeg	DE	1	1	3			
IERI-19_P1_SP3_637051722379572514.jpeg	DE	1	1	3			
IERI-19_P2_SP4_637051739822231994.jpeg	DE	2	1	4			
IERI-19_P2_SP4_637051739803547811.jpeg	DE	2	1	4			
IERI-19_P2_SP5_637051809938543579.jpeg	DE	2	1	5			
IERI-19_P2_SP5_637051809922241653.jpeg	DE	2	1	5			
IERI-19_P3_V1_637051812799553249.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812783464589.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812594159655.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812577905588.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812422932268.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812363188026.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812185463575.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051812169272661.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051811981928121.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051811966254003.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051811848845802.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P3_V1_637051811832178174.jpeg	OV	3	1				
IERI-19_P2_V1_637051810524227472.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051810509822888.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051810492400754.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051809740011916.jpeg	OV	2	1				

IERI-19_P2_V1_637051809724044750.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051809265077951.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051809064155354.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808911267996.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808717178733.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808701175700.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808599601399.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808583540116.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808569098396.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P2_V1_637051808549522492.jpeg	OV	2	1				
IERI-19_P1_V1_637051807840496802.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807827478702.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807814456955.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807800054367.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807785720711.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807771492313.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807756943024.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807743760737.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807730897664.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807716564480.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807702969206.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807687323596.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807673286537.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807659854687.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807646129118.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807631795873.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P1_V1_637051807616307970.jpeg	OV	1	1				
IERI-19_P4_V1_637051778129811926.jpeg	OV	4	1				
IERI-19_P4_V1_637051778089567590.jpeg	OV	4	1				
IERI-19_P4_V1_637051778009823424.jpeg	OV	4	1				
IERI-19_P4_V1_637051777995298145.jpeg	OV	4	1				
IERI-19_P4_V1_637051777981779067.jpeg	OV	4	1				
IERI-19_P4_V1_637051777968069454.jpeg	OV	4	1				

IERI-19_P4_V1_637051777954515548.jpeg	OV	4	1				
IERI-19_P4_PR4_637051771765594101.jpeg	PR	4			4		
IERI-19_P4_PR4_637051771751168900.jpeg	PR	4			4		
IERI-19_P3_PR3_637051758985267523.jpeg	PR	3			3		
IERI-19_P3_PR3_637051758952366881.jpeg	PR	3			3		
IERI-19_P2_PR2_637051745786051061.jpeg	PR	2			2		
IERI-19_P2_PR2_637051745769811118.jpeg	PR	2			2		
IERI-19_P2_PR2_637051745754231516.jpeg	PR	2			2		
IERI-19_P1_PR1_637051710239419654.jpeg	PR	1			1		
IERI-19_P1_PR1_637051710225156828.jpeg	PR	1			1		
IERI-19_P1_PR1_637051710210594497.jpeg	PR	1			1		
IERI-19_P1_PR1_637051710195345173.jpeg	PR	1			1		
IERI-19_P1_SP0_637051775775258208.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775759526807.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775743894367.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775729430890.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775712766528.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775698472510.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775683378043.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775667832243.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775653022132.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775637459196.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P1_SP0_637051775622478419.jpeg	WE	1	0	0			TERREIN NA SLEUVEN
IERI-19_P0_SP0_637051701818533679.jpeg	WE	0	0	0			Terrein voor aanvang
IERI-19_P0_SP0_637051701805248523.jpeg	WE	0	0	0			Terrein voor aanvang